

Påvirkes risikoen for NCD-død like mye hos de med høy og lav utdanning når risikofaktorene hoper seg opp?

- En studie fra NCDNOR

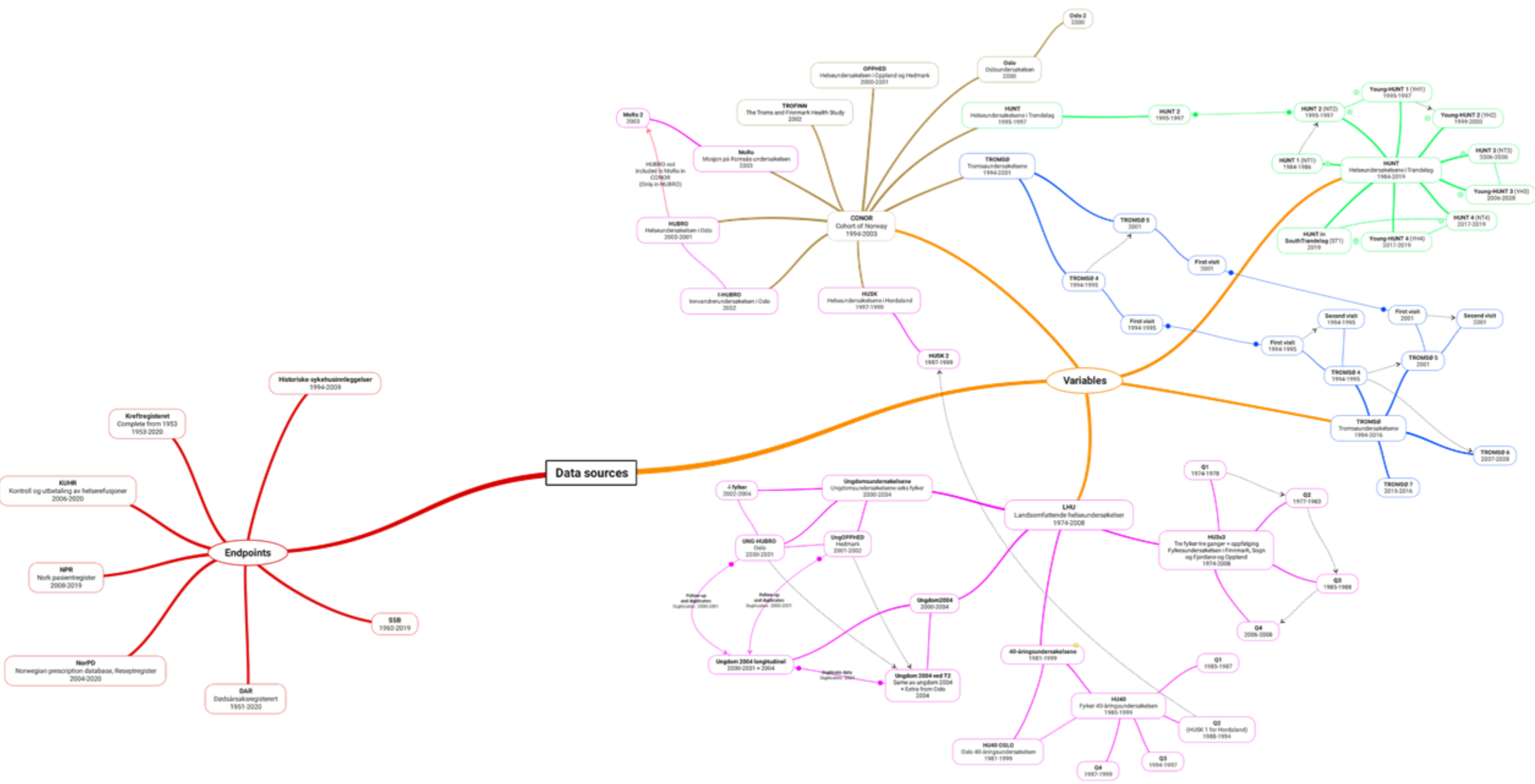
Knut Eirik Dalene
Avdeling for kroniske sykdommer
Folkehelseinstituttet

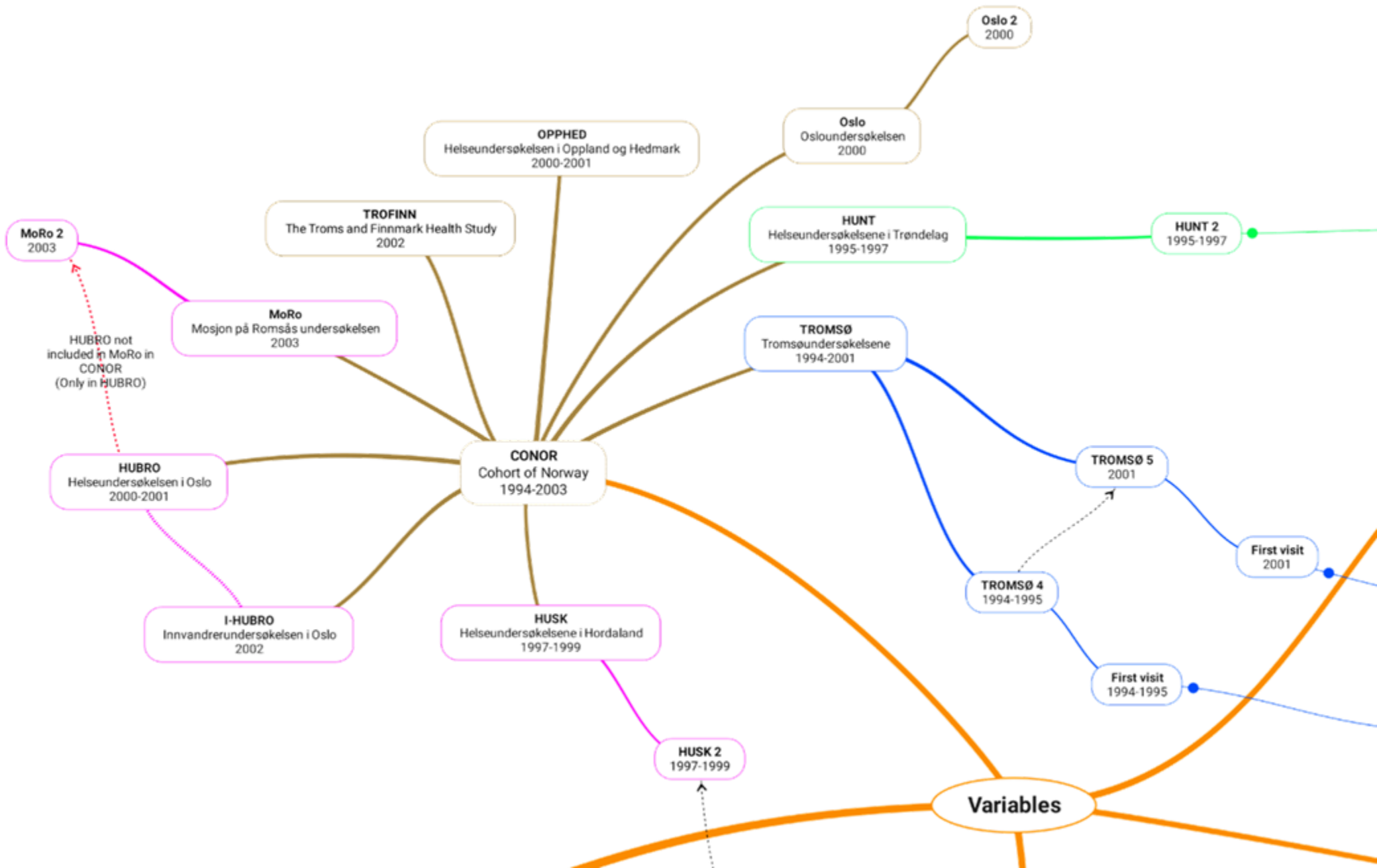
AGENDA

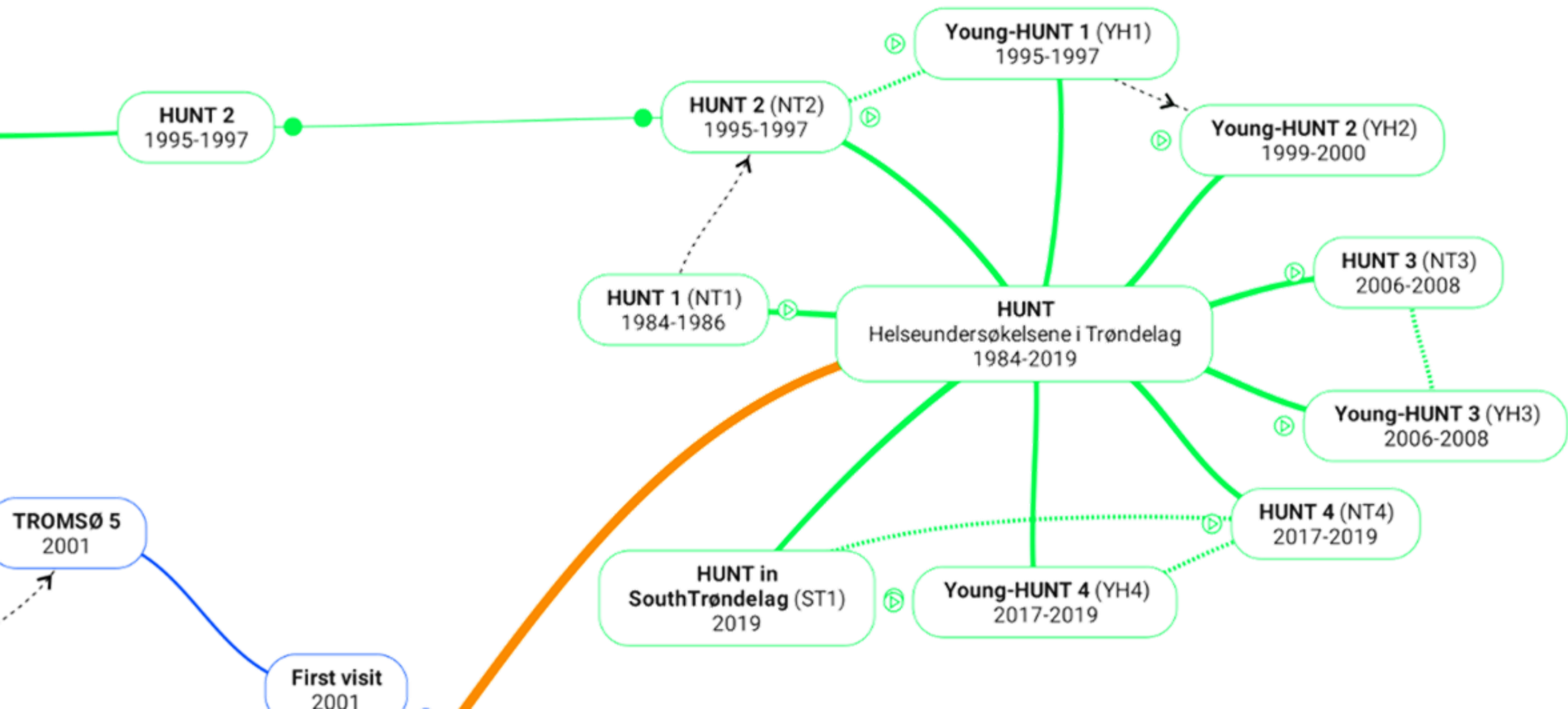
Oversikt over datakildene i NCDNOR

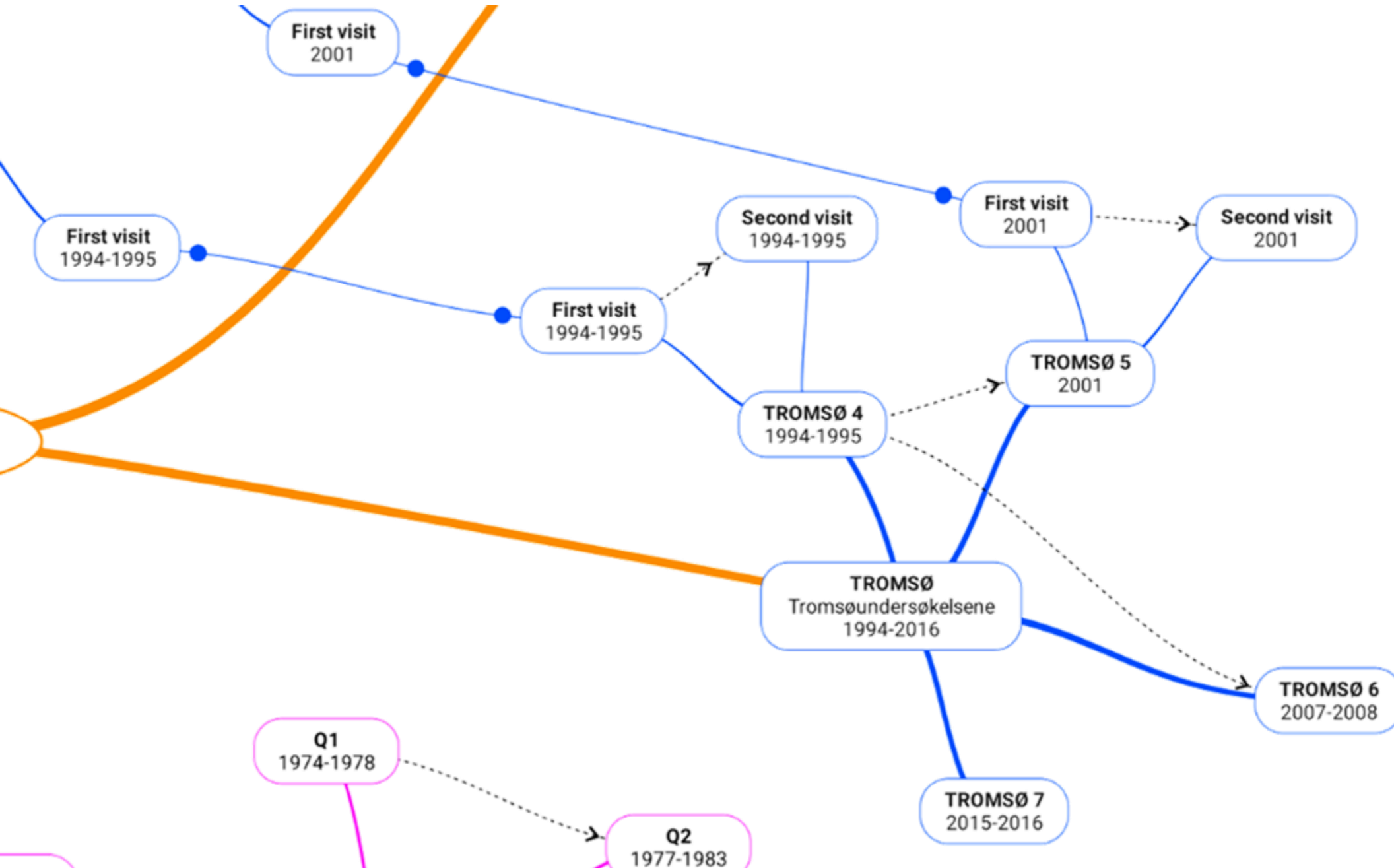
Opphopning av risikofaktorer og NCD-død

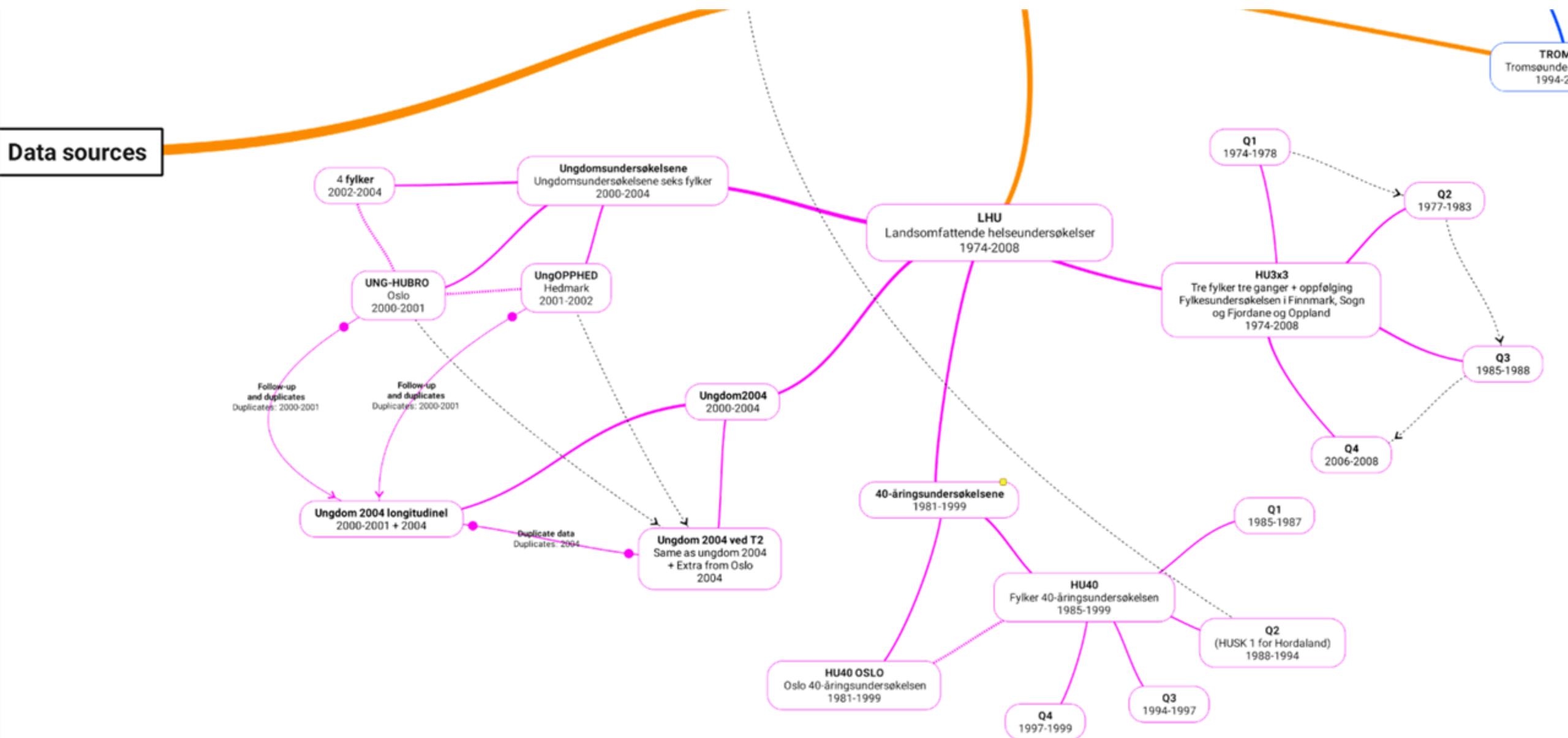
Utdanningsforskjeller?

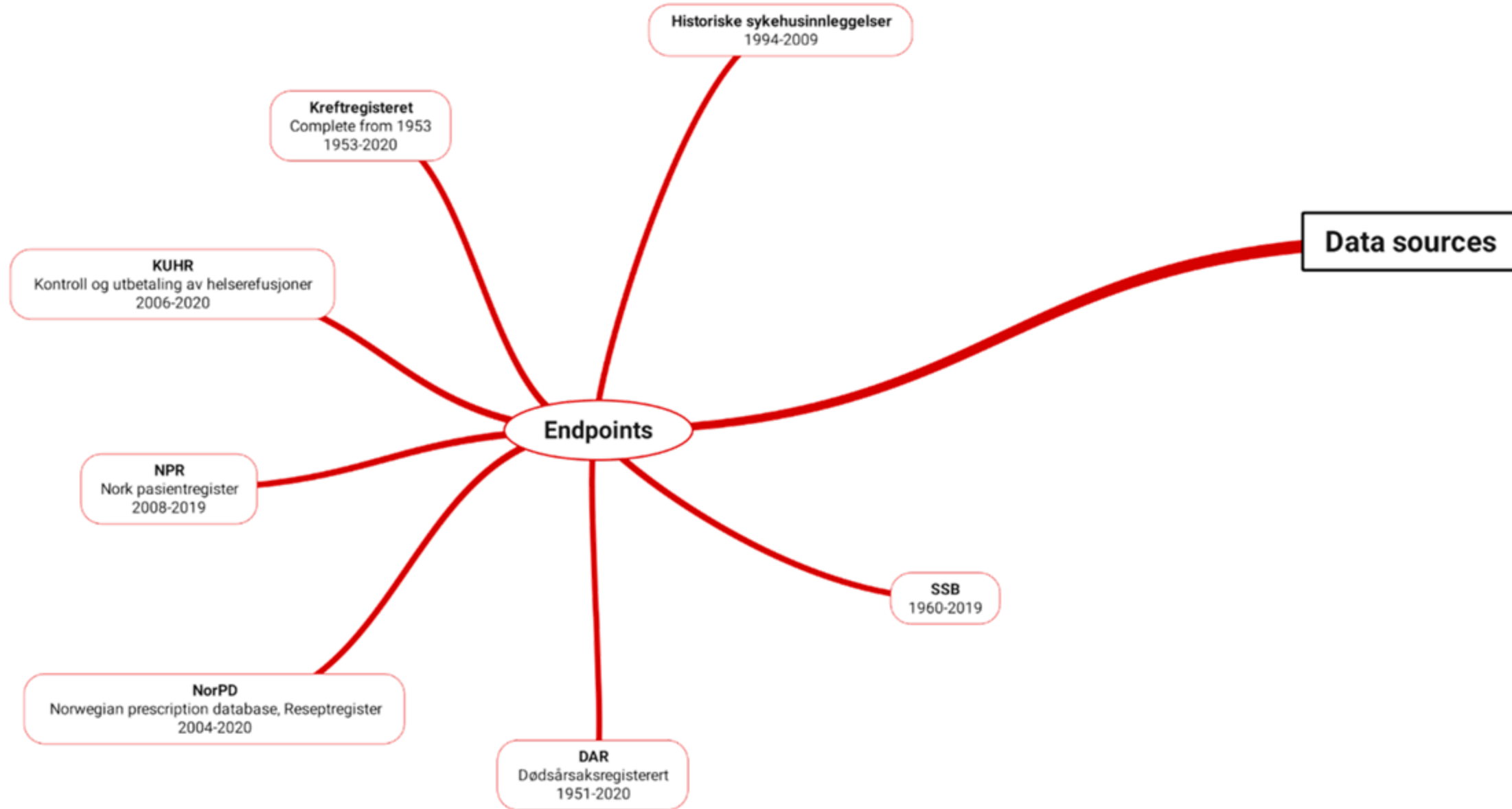

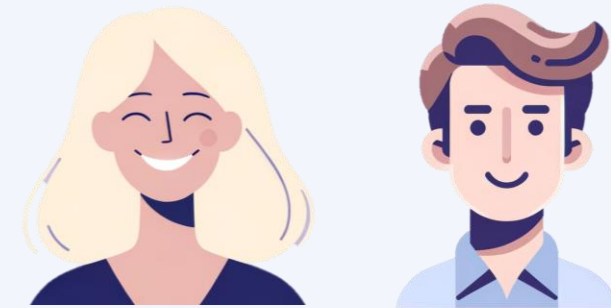
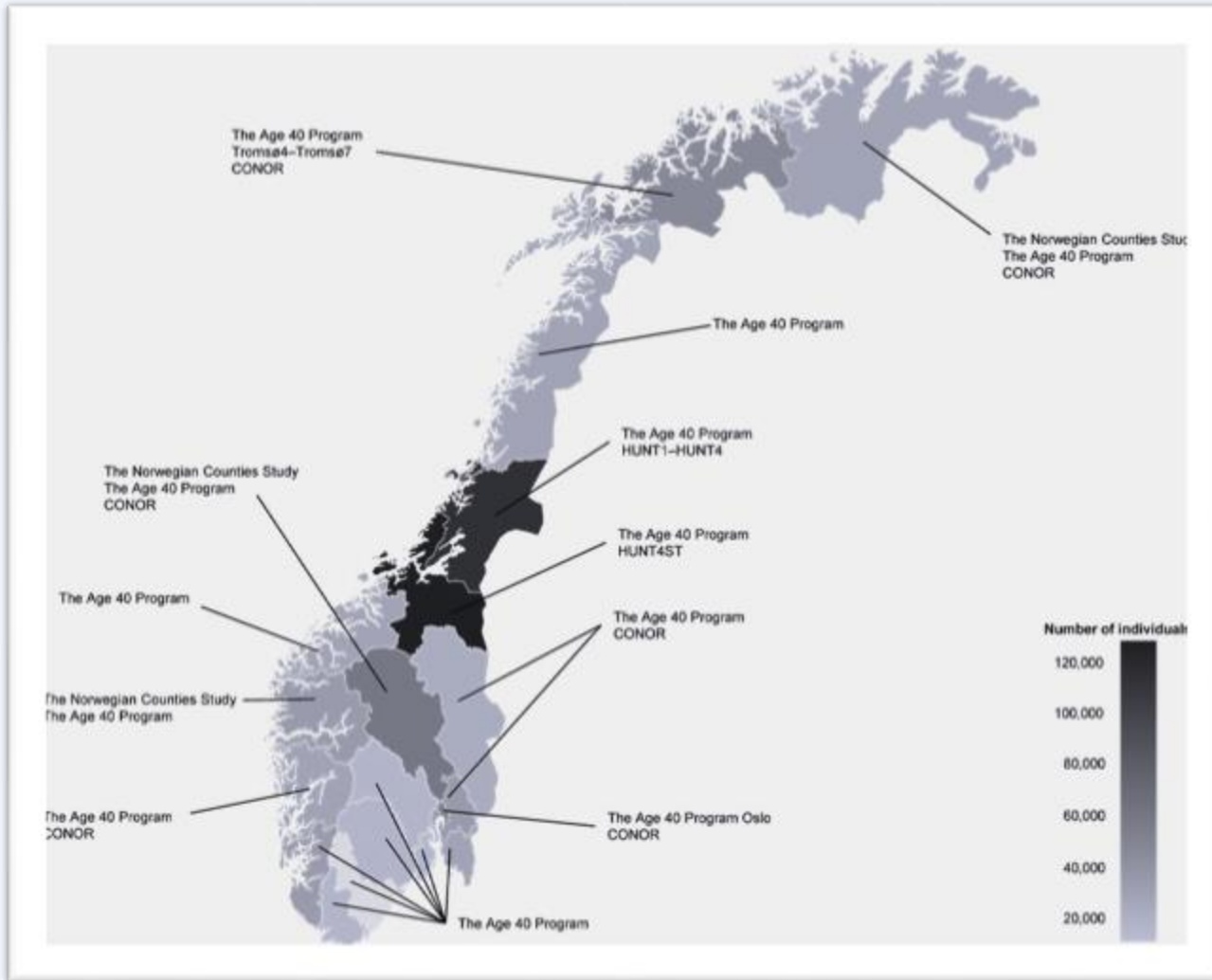

52 %

48 %

41 ± 5 år

$n=576\ 299$

RISIKOFAKTORER

RØYKING

ALKOHOL

FYSISK AKTIVITET

USUNT KOSTHOLD

BMI

BLODTRYKK

BLODSUKKER

KOLESTEROL

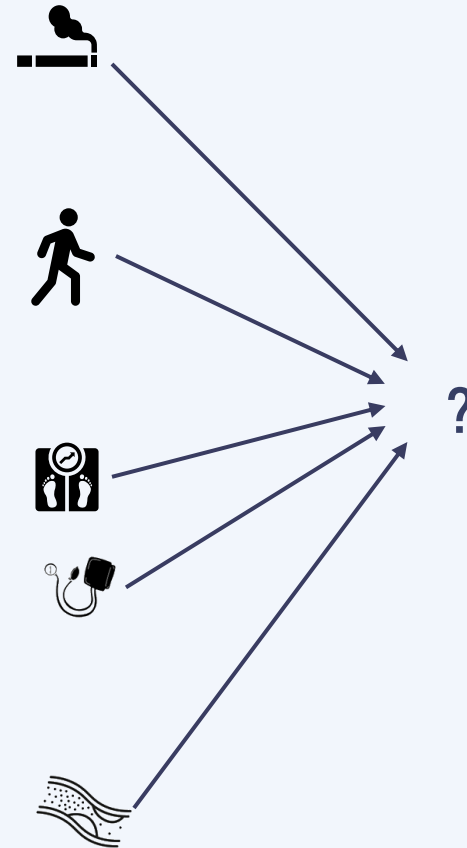
RISIKOFAKTORER

LATENT PROFILANALYSE

OPPHOPNING

RISIKOFAKTORER

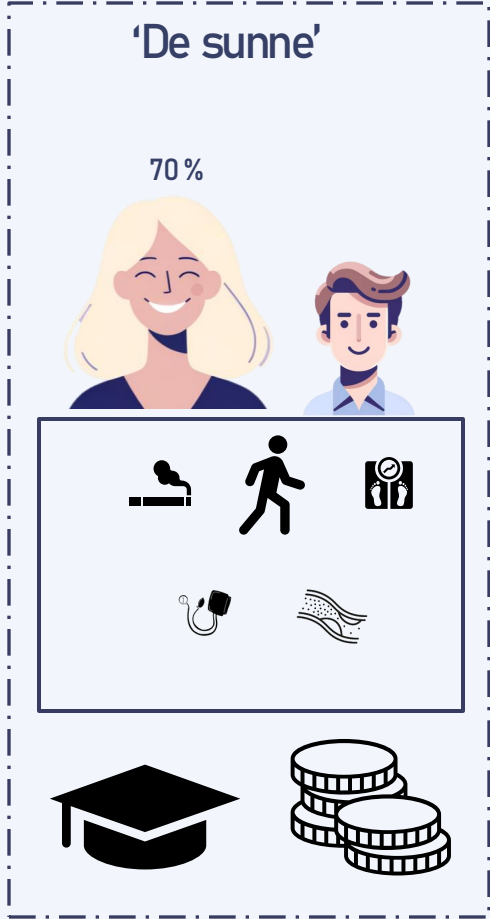

LATENT PROFILANALYSE

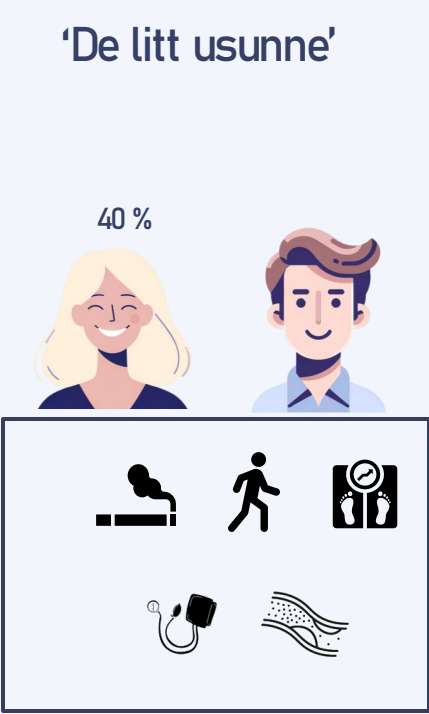

OPPHOPNING

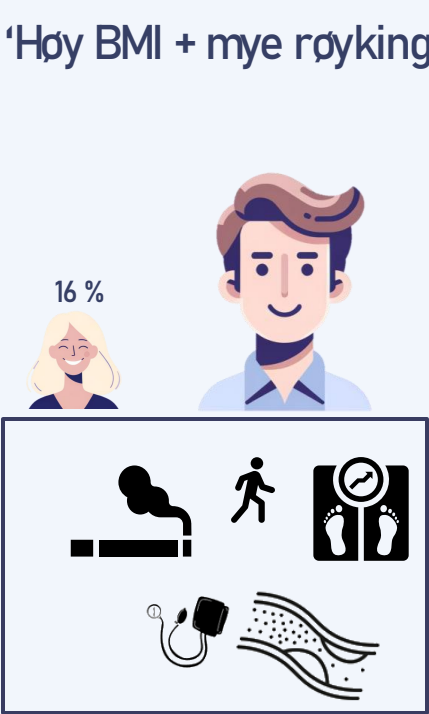

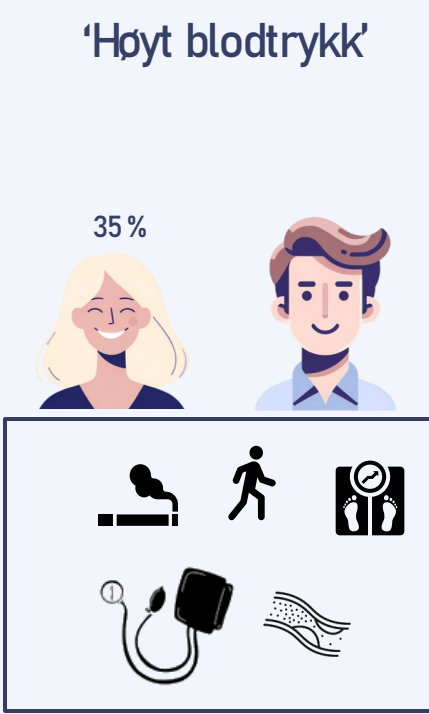
n=253 734 (44 %)

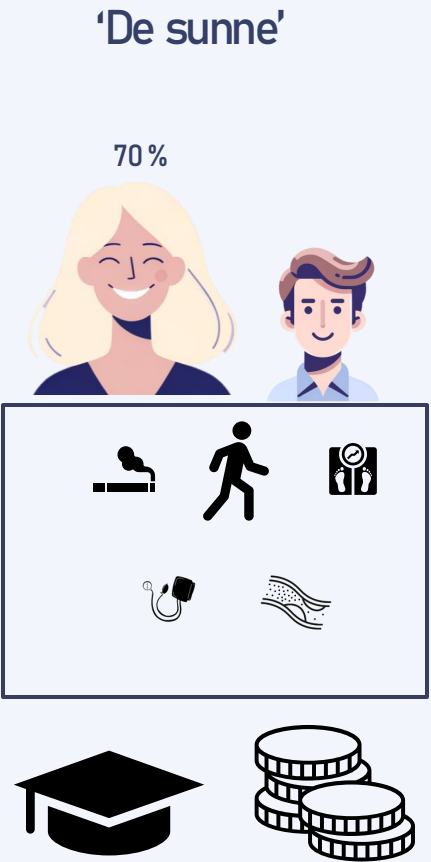
n=260 519 (45 %)

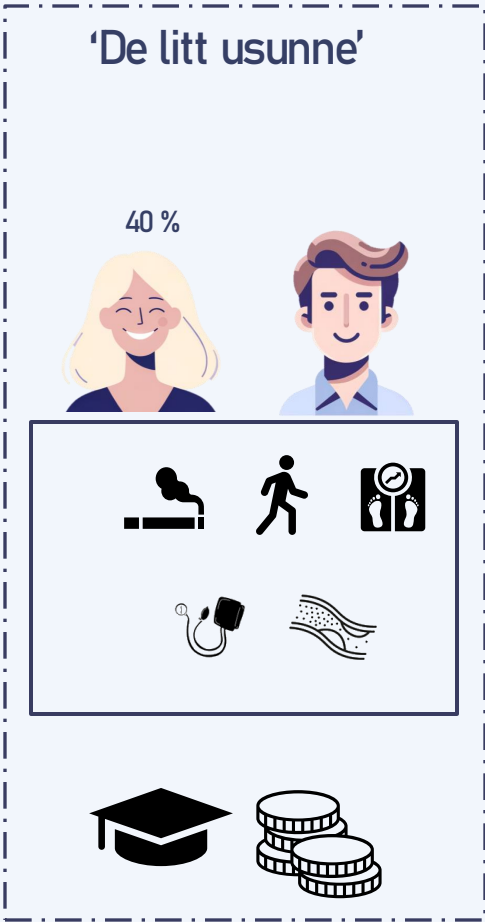
n=21 820 (4 %)

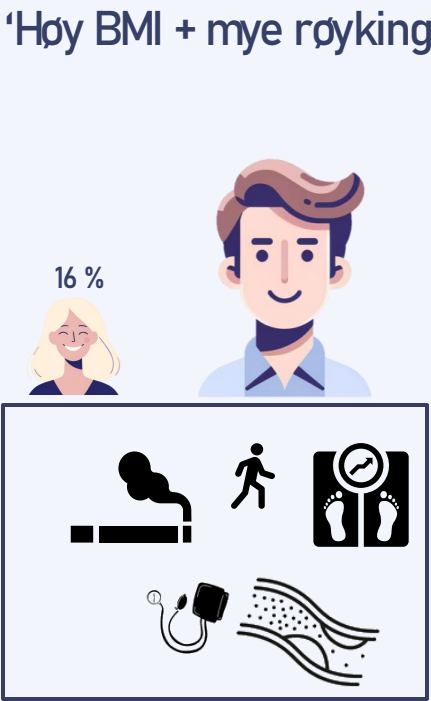
n=40 226 (7 %)

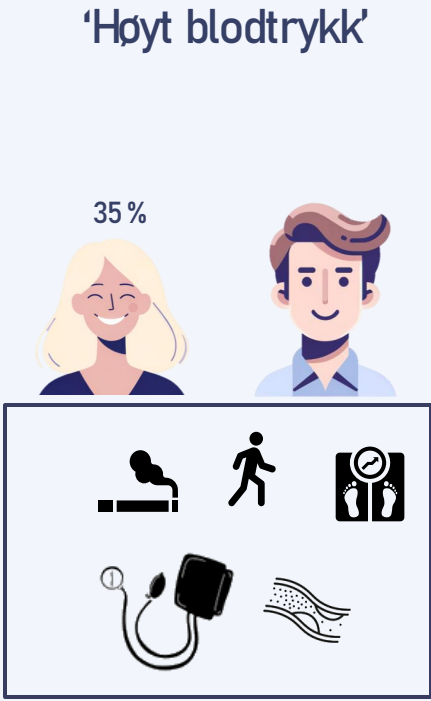
n=253 734 (44 %)

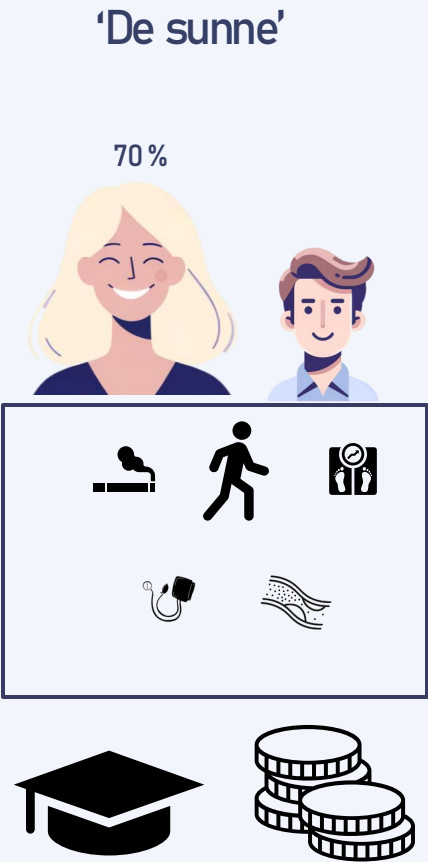
n=260 519 (45 %)

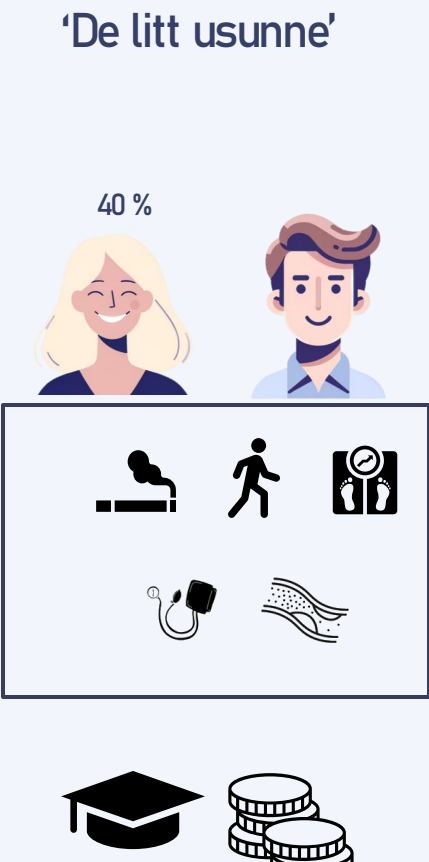
n=21 820 (4 %)

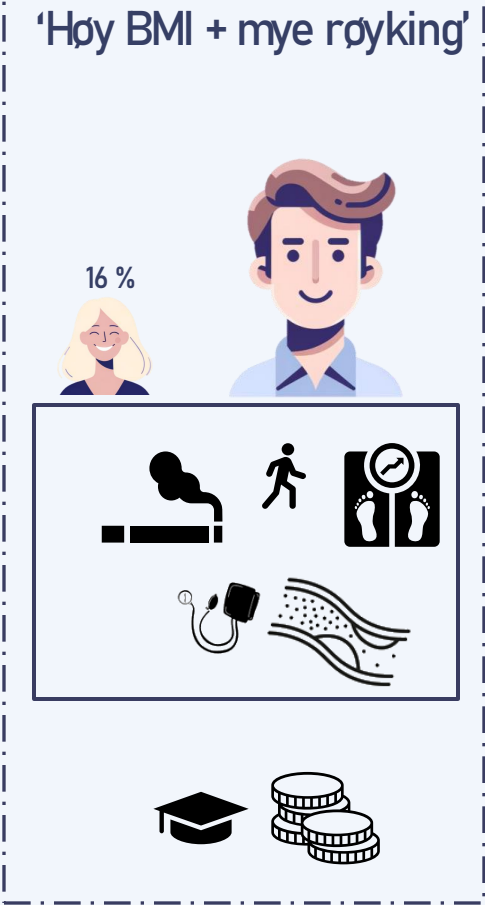
n=40 226 (7 %)

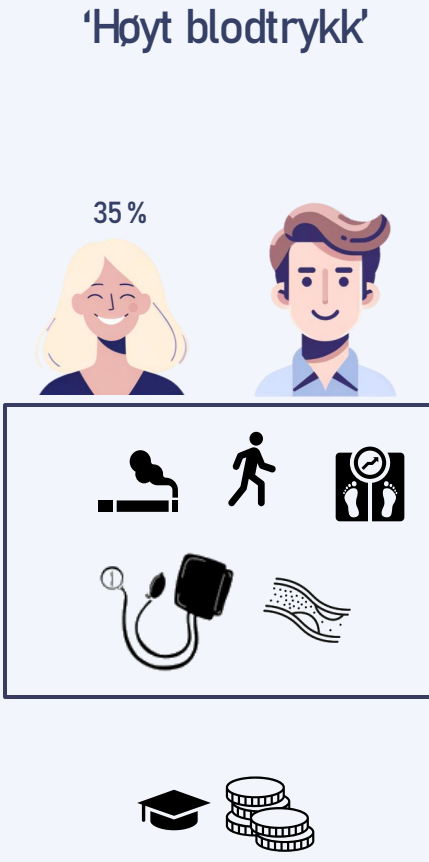
n=253 734 (44 %)

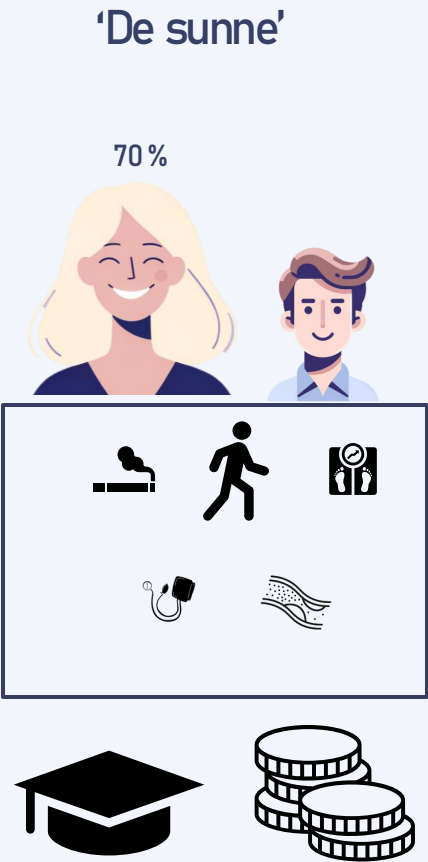
n=260 519 (45 %)

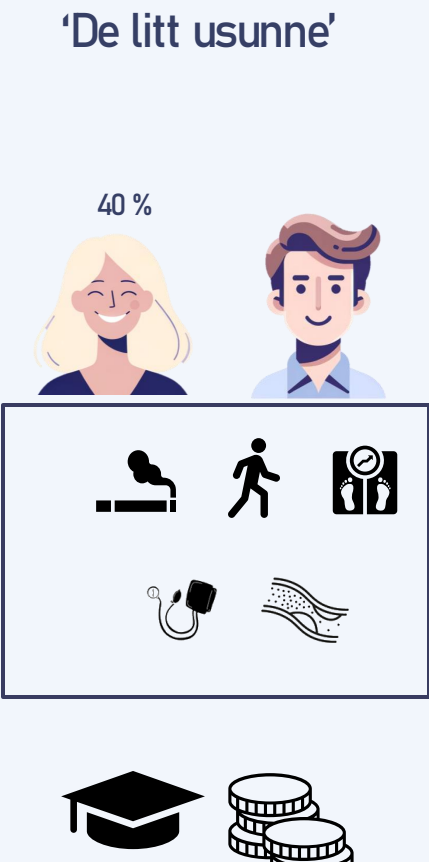
n=21 820 (4 %)

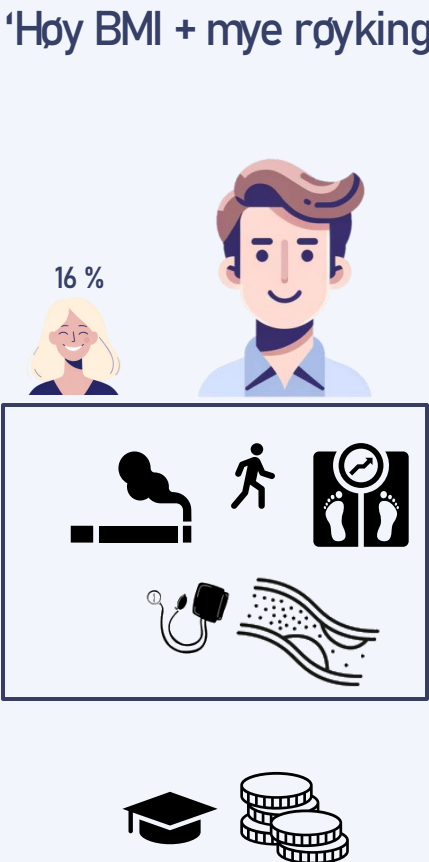
n=40 226 (7%)

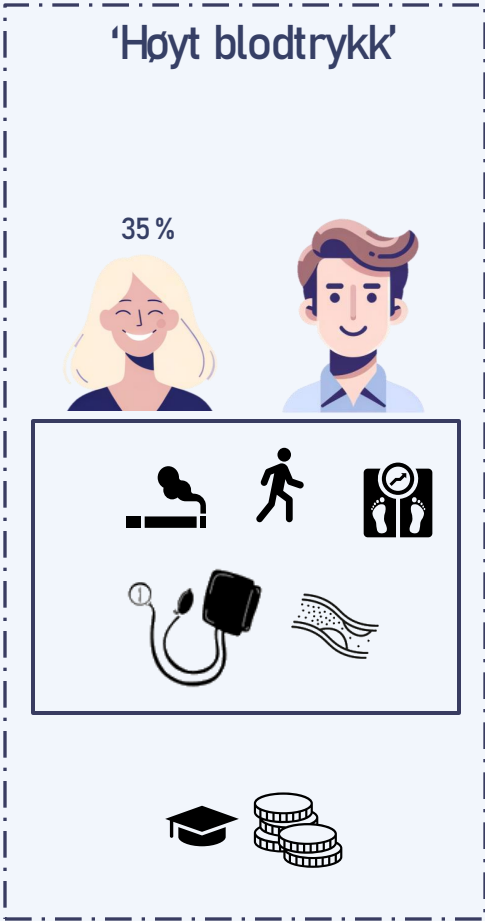
n=253 734 (44 %)

n=260 519 (45 %)

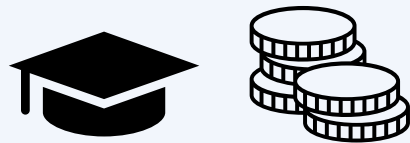
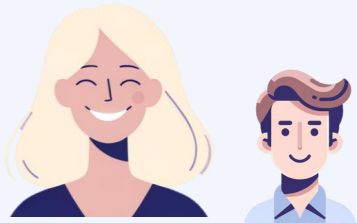
n=21 820 (4 %)

n=40 226 (7%)

‘De sunne’

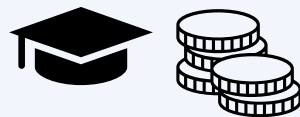
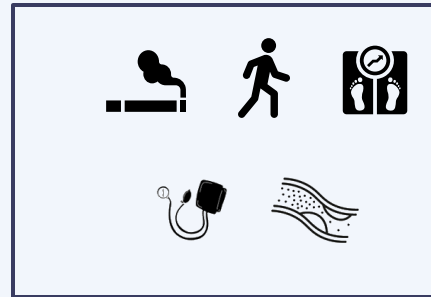
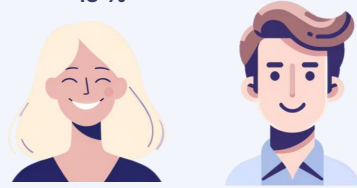
70 %

NCD?

‘De litt usunne’

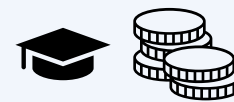
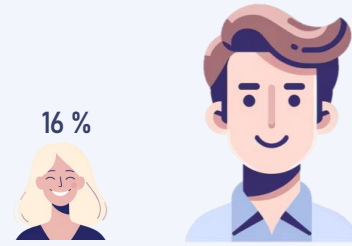
40 %

NCD?

‘Høy BMI + mye røyking’

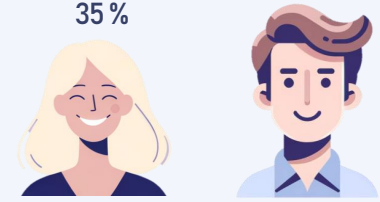
16 %

NCD?

‘Høyt blodtrykk’

35 %

NCD?

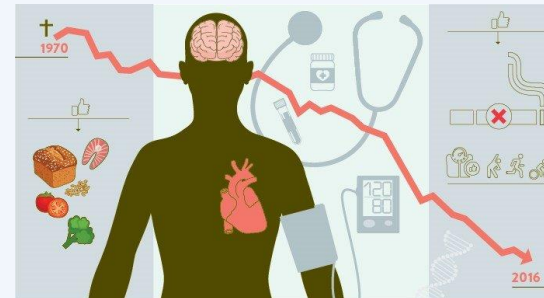
Etter en gjennomsnittlig oppfølging på 26 år (fra 1 til 45 år):

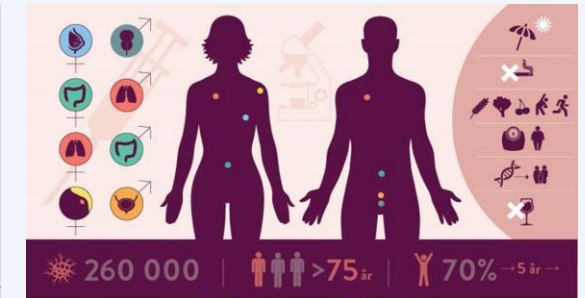
61 241 døde fra NCD

Forskjell i alder ved NCD død?

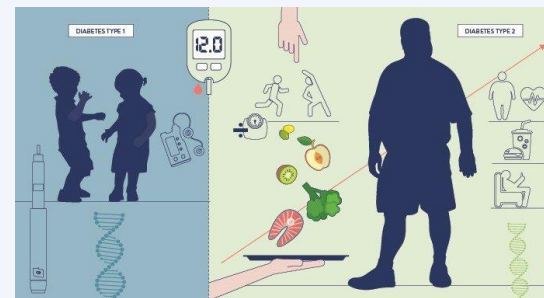
Herte- og karsykdom
n = 21 146

Kreft
n = 34 916

Diabetes
n = 1146

Kronisk lungesykdom
n = 4024

Kvinner

“De sunne” 87 år ved NCD-død

“De litt usunne” Dør 2 år tidligere av en NCD

“Høy BMI + mye røyking” Dør 9 år tidligere av en NCD

“Høyt blodtrykk” Dør 6 år tidligere av en NCD

Menn

“De sunne” 85 år ved NCD-død

“De litt usunne” Dør 3 år tidligere av en NCD

“Høy BMI + mye røyking” Dør 9 år tidligere av en NCD

“Høyt blodtrykk” Dør 8 år tidligere av en NCD

Kvinner

“De sunne”

87 år ved NCD-død

“De litt usunne”

Dør 2 år tidligere av en NCD

“Høy BMI + mye røyking”

Dør 9 år tidligere av en NCD

“Høyt blodtrykk”

Dør 6 år tidligere av en NCD

Menn

“De sunne”

85 år ved NCD-død

“De litt usunne”

Dør 3 år tidligere av en NCD

“Høy BMI + mye røyking”

Dør 9 år tidligere av en NCD

“Høyt blodtrykk”

Dør 8 år tidligere av en NCD

Kvinner

Høy utdanning + “De sunne”
Høy utdanning + “De litt usunne”
Høy utdanning + “Høy BMI + mye røyking”
Høy utdanning + “Høyt blodtrykk”

91 år ved NCD-død
2 år tidligere
8 år tidligere
5 år tidligere

Lav utdanning + “De sunne”
Lav utdanning + “De litt usunne”
Lav utdanning + “Høy BMI + mye røyking”
Lav utdanning + “Høyt blodtrykk”

6 år tidligere
7 år tidligere
14 år tidligere
11 år tidligere

Menn

Høy utdanning + “De sunne”
Høy utdanning + “De litt usunne”
Høy utdanning + “Høy BMI + mye røyking”
Høy utdanning + “Høyt blodtrykk”

91 år ved NCD-død
2 år tidligere
8 år tidligere
5 år tidligere

Lav utdanning + “De sunne”
Lav utdanning + “De litt usunne”
Lav utdanning + “Høy BMI + mye røyking”
Lav utdanning + “Høyt blodtrykk”

6 år tidligere
7 år tidligere
14 år tidligere
11 år tidligere

5–7 år forskjell innad i risikofaktorprofil!

Kvinner

Høy utdanning + “De sunne”
Høy utdanning + “De litt usunne”
Høy utdanning + “Høy BMI + mye røyking”
Høy utdanning + “Høyt blodtrykk”

91 år ved NCD-død
2 år tidligere
8 år tidligere
5 år tidligere

Lav utdanning + “De sunne”
Lav utdanning + “De litt usunne”
Lav utdanning + “Høy BMI + mye røyking”
Lav utdanning + “Høyt blodtrykk”

6 år tidligere
7 år tidligere
14 år tidligere
11 år tidligere

Menn

Høy utdanning + “De sunne”
Høy utdanning + “De litt usunne”
Høy utdanning + “Høy BMI + mye røyking”
Høy utdanning + “Høyt blodtrykk”

89 år ved NCD-død
3 år tidligere
8 år tidligere
8 år tidligere

Lav utdanning + “De sunne”
Lav utdanning + “De litt usunne”
Lav utdanning + “Høy BMI + mye røyking”
Lav utdanning + “Høyt blodtrykk”

7 år tidligere
8 år tidligere
14 år tidligere
14 år tidligere

5–7 år forskjell innad i risikofaktorprofil!

OPPSUMMERING

- 4 DISTINKTE RISIKOFAKTORPROFILER
- STORE FORSKJELLER I ALDER VED NCD-DØD
- UTDANNING HADDE HAR STOR PÅVIRKNING PÅ DISSE FORSKJELLENE

TAKK

UNIVERSITETET I BERGEN

UiO : **Universitetet i Oslo**

NTNU

HUNT forskningssenter